

In periculo mortis versanti dare communionem cum formula : *Corpus D. N. J. C. custodiat*, etc. licet, si id necessarium sit ad gravem ejus maerorem vitandum. Nam rubrica quae jubet tunc uti formula : *Accipe, frater, Viaticum*, etc. in hoc casu cedit caritati. (S. Alph. n. 285)

189. V. Non licet, *ad falsam confovendam devotionem*, uni vel plures particulas vel majoris moduli hostiam praebere. Id enim prohibuit Innoc. XI decr. 12 Febr. 1679 : " Insuper admoneant (episcopi parochos seu confessarios) nulli tradendas plures Eucharistiae formas seu particulas, neque grandiores, sed consuetas. „ Propterea tamen illicitum non est plures particulas uni dare ob causam rationabilem, puta quo citius particulae remanentes consumantur. Nam, licet decretum Innoc. XI universe loquatur, ex ipso Bened. XIV (de Sacr. Miss. l. 3. c. 20. n. 1) patet id fuisse prohibitum tantum, quatenus fieret ad fovendam falsam devotionem, quae in quibusdam monialium monasteriis Galliarum vigeat.

VI. Si hostia consecrata dilabatur in terram, locus ubi cecidit mundandus est et aliquatenus abradendus, abrasio autem in sacrarium immitatur. Similiter si, extra corporale, cadat in mappam seu linteum quodvis, mappa vel linteum diligenter lavetur et lotio in sacrarium effundatur. (Miss. de def. X) Haec tamen rubrica non obligat sub gravi ; etiam omitti posset si ablutio turbationem in populo cieret, ex. gr. quando S. Hostia decidit in vestem aut barbam communicantis. Quodsi in feminae pectus dilaberetur. " *deceat* ut non sacerdos, sed ipsa femina particulam vel fragmentum quaerat et suis ipsa manibus sibi in os injiciat. „ (Bened. XIV, l. c. n. 7) Videndum tamen num forte, salva decentia, particula ab ipso sacerdote facile apprehendi possit, ne frustra mulier perturbetur.

Si quid de vino consecrato in terram vel tabulam ceciderit, lingua lambatur et locus ipse radatur quantum satis est, et abrasio comburatur ; cinis vero in sacrarium recondatur. Si ceciderit super lapidem altaris, stilla sorbeatur a sacerdote et locus bene abluatur et ablutio in sacrarium projiciatur. Si tandem ceciderit super linteum altaris, corporale, vestes sacerdotis vel tapete, ista ter sunt abluenda, calice supposito, et aqua abluionis in sacrarium projicienda. (Miss. de def. X) Attamen, dummodo saltem una ablutio fiat, videtur sacerdos a gravi peccato immunis. (Lehm. II. n. 142)

CAPUT III.

DE SUBJECTO EUCHARISTIAE.

§ I. QUIBUSNAM LICEAT RECIPERE S. EUCHARISTIAM.

190. I. Ex jure divino, quilibet fidelis, etiam usu rationis plane carens, capax est Eucharistiae spiritualiter, seu cum augmento gratiae, recipiendae. Nihilominus justas ob causas Ecclesia usum abolevit, qui per multa saecula vixit, communionem infantibus dandi, et tamquam regulam statuit : non esse hodie dandam S. Eucharistiam iis qui nondum ad usum rationis devenerint, ut constat ex consuetudine universaliter recepta et Rit. Romano. (tit. IV. c. 1. n. 11)

II. Usus rationis hodie requisitus ad Eucharistiam recipiendam, non debet esse perfectus, sed sufficiens ad discernendum inter cibum spirituales et corporales. Potest igitur dari communio iis, in quibus appareant signa discretionis et devotionis (S. Th. in 4 dist. 9. q. 1. a. 5. ql. 4), ex. gr. dum devote assistunt Sacro et S. Eucharistiam adorant, quod saepe per quattuor vel quinque annos faciunt antequam, secundum hodiernam praxim, ad primam synaxim admittantur. (Lugo, disp. 13. n. 36) Hinc :

1° Perpetuo amentibus numquam licet dare communionem. (Rit. Rom. l. c. n. 10)

2° Amentibus qui lucida intervalla habent (1), et devotionem ostendunt, licet dare S. Communionem, secluso irreverentiae periculo. (Rit. Rom. l. c.) Iis vero qui, in articulo mortis, mentis usu carent quo antea gavisi sint, seu delirantibus, dandum est Viaticum, dummodo id sine periculo irreverentiae fieri possit, et ipsi antea pie vixerint : sic enim censendi sunt habuisse intentionem interpretativam communicandi in mortis articulo. (S. Th. 3. q. 80. a. 9)

Attamen non desunt AA. qui contrarium teneant, quia Rit. Rom.

(1) Recte notat Lugo (de Poenit. disp. 15. n. 153) fieri posse ut qui usu rationis careat in una materia, eadem gaudeat in alia, et memorat Fratrem Coadjutorem qui per multos annos in Collegio Romano degit, usu rationis carens in omnibus fere materiis, praeterquam in sacramentorum receptione : ad quae frequenter admitti solebat.

(tit. IV. c. 1. n. 10) amentes absolute a communione removet. (Gasp. de Euch. II. n. 1124) Deinde experientia constat aegre dignosci posse num plene amentes reverenter Eucharistiam recepturi sint. Quare in praxi plerumque praestabit abstinere, ne sacramentum periculo irreverentiae exponatur.

3° De semi-fatuis, quibus accensendi sunt senes repuerascentes, disputant Theologi. Dum plerique volunt (S. Alph. n. 303) ut iis communio concedatur tantum in articulo mortis et in Paschate, quidam, ut Leander et Sanchez, eam concedunt totiens quotiens postulaverint. Opinamur confessario committendum ut illis crebrius vel rarius communionem concedat pro gradu discretionis, devotionis, desiderii, etc. Nam, deficiente certa lege, non est quod scrupulose procedatur in re quae certè illis profutura est.

4° Non est ministranda S. Eucharistia, etiam in Viaticum, iis neophytis qui baptizati quidem sunt, sed " non discernunt cibum spiritualem a corporali, cognoscendo et credendo in S. Hostia praesentiam Christi Dñi „. (S. Inqu. 10 Apr. 1861; Coll. P. F. n. 734) Sed non est deneganda, saltem in articulo mortis, iis adultis qui, toto vitae tempore, minorem discretionem habituri sunt quam pueri nostrates, quales sunt plurimi Africani, dummodo absolute capaces sint. (Lugo, disp. 13. sect. 5)

5° Surdo-mutis communionem dare licet pro gradu discretionis qui in ipsis e signis dignoscitur.

191. III. A sacramento Eucharistiae, propter excellentem ejus dignitatem, arcendum est quodvis probabile irreverentiae, etiam materialis, periculum. Ideo :

1° Non licet communionem dare aegris, qui jugi vomitu laborant. Quodsi aliqua remissio in vomitu contigit, consulendus est medicus, si fieri potest : nam ipse solus, agnita vomitus causa (quae est omnino varia apud varios aegrotos), dijudicare potest num illud intervallum sufficiat ad existimandum omne serium periculum jam esse remotum. Nihil autem cogit semper exspectare donec a sex saltem horis vomitus cessaverit, ut vult Bus. (ap. S. Alph. n. 292) Cfr. Capellm. Med. Past. p. 118 seqq.)

2° Non licet dare communionem aegro qui, ob assiduam tussim, in periculo probabili versatur ne S. Hostiam in stomachum demittere possit : quod periculum rarissimum est. Ubi vero semel deglutita est, non est timendum ne cum sputis expellatur : siquidem haec ex arteria aspera, non ex aesophago emittuntur. (S. Alph. l. c.)

3° Obsessis et epilepticis dare communionem licet, dummodo non versentur in statu qui proximum irreverentiae periculum inducat. (S. Alph. n. 303).

4° Iis qui in actu peccati sensibus destituuntur vel post vitam scandalosam subito in mortis periculum incidunt, non est danda S. Eucharistia, antequam signum satis certum poenitentiae dederint. Id enim postulat eminens hujus sacramenti dignitas, etiamsi, propter signum valde dubium vel tenuissimam contritionis probabilitatem, iisdem dari potuit absolutio condicionata vel extrema unctio. (Lugó, disp. 13. n. 65)

§ 2. QUAE NAM DISPOSITIONES ANIMAE REQUIRANTUR.

Punctum I. Dispositiones pro qualibet communione.

192. I. Praeter obligationem status gratiae, quae Eucharistiae cum reliquis sacramentis vivorum communis est (n. 128), datur et alia, hujus sacramenti propria : nempe, ut qui in peccato mortali fuerit, sub gravi teneatur sacramentalem confessionem S. Eucharistiae percipiendae praemittere, nisi ipsi desit copia confessarii et simul urgeat celebrandi vel communicandi necessitas. Hanc legem his verbis exprimit Trid. (Sess. 13. c. 7) : " Communicare volenti revocandum est in memoriam ejus praeceptum : *Probet seipsum homo* (1. Cor. XI, 28). Ecclesiastica autem consuetudo declarat eam probationem necessariam esse; ut nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumvis sibi contritus videatur, absque praemissa sacramentali confessione ad S. Eucharistiam accedere debeat. Quod a christianis omnibus, etiam ab iis sacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, haec S. Synodus perpetuo servandum esse decrevit, modo non desit illis copia confessoris : quodsi, necessitate urgente, sacerdos absque praevia confessione celebraverit, quamprimum confiteatur. „ Cfr. can. 11.

Hanc legem juris divini esse, ab Apostolo promulgati, putant plerique (ut S. Alph. n. 256) ; quidam (ut Ball. P. n. 130), et forsitan rectius, juris ecclesiastici tantum, eo quod nihil amplius demonstratur. Necessitas enim confessionis certe probari nequit ex ipsis verbis Apostoli qui minime determinat utrum per solam contritionem an per actuale confessionem recuperandus sit status gratiae antequam Eucharistia suscipiatur. Neque ex loco Tridentini idem efficitur. Etenim ex Historia hujus Concilii a Card. Pallavicini (l. 12. c. 2) et Actis ejusdem Concilii a Theiner editis (t. I. p. 488 seqq.) constat multos episcopos ac Theologos, qui eidem interfuerint, in ea fuisse sententia : necessitatem confessionis communioni praemittendae ab Ecclesia inductam fuisse et omnino servandam esse tantum ne multiplicarentur malae communionis si cujusque fidelis conscientiae relinqueretur cura examinandi num, patrato peccato mortali, perfectam contritionem assecutus